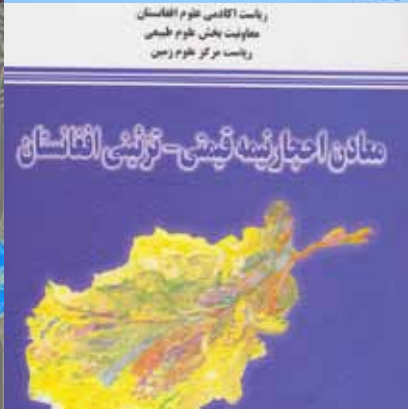
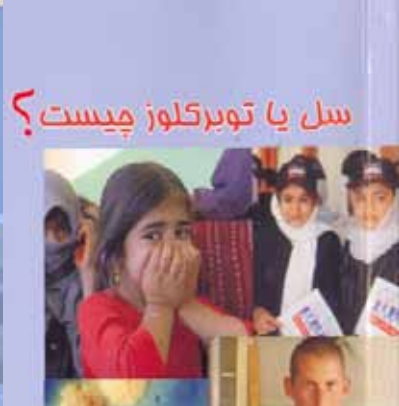

خبرنامه تحقیقات افغانستان

شماره ۲۵، حمل/ثور ۱۳۸۹

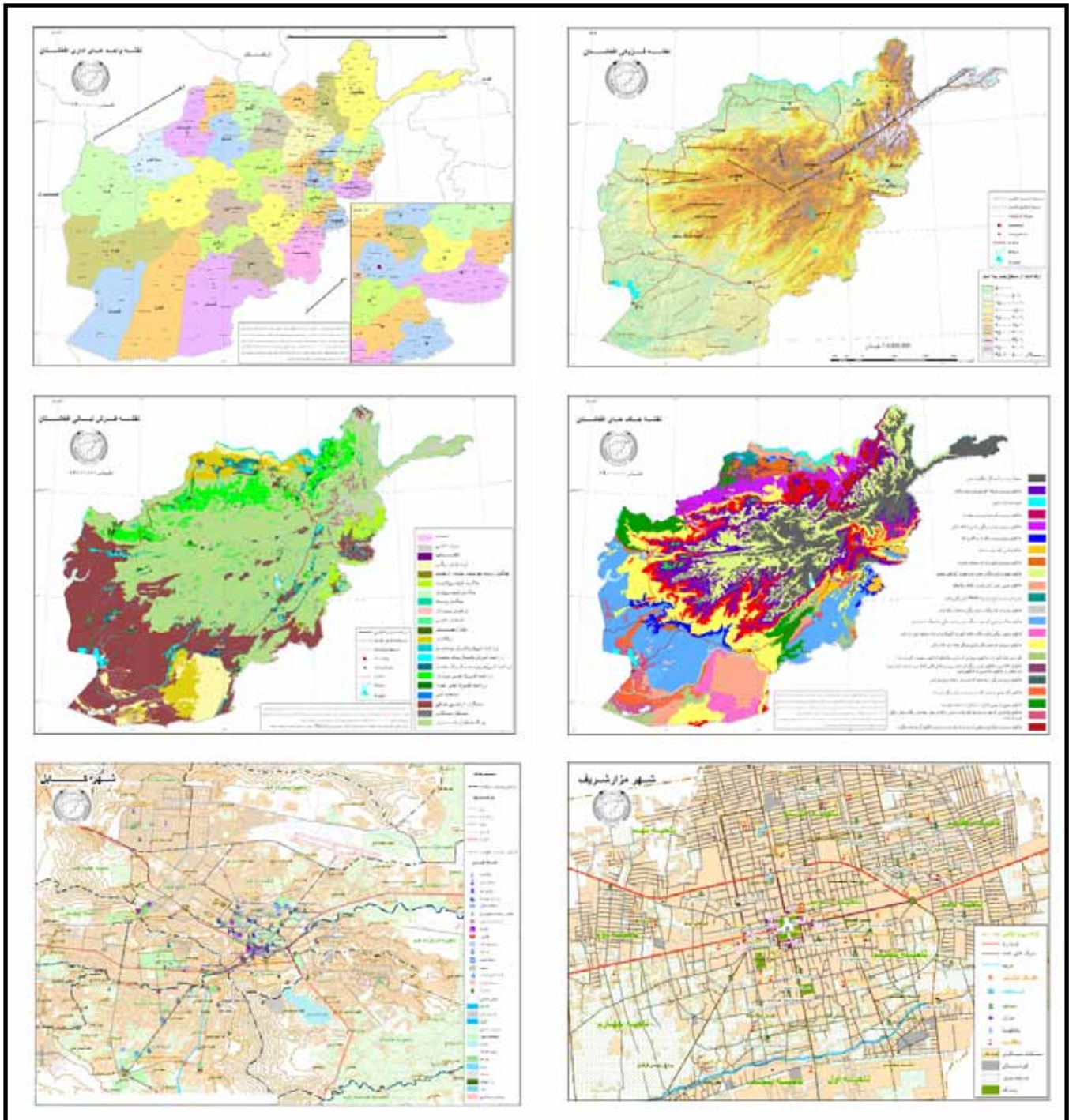
واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان

بهبود بخشیدن به زندگی افغانها از طریق تحقیق

نمونه نقشه های اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان

در ذیل، نمونه نقشه های اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان (اگچو AGCHO) به نظر میرسد که به جهت حرکت عقربه ساعت، از چپ به راست: شماره (۲) نقشه فیزیکی، شماره (۱) تقسیمات اداری، شماره (۱۰) نقشه خاک، شماره (۵) شهر مزار شریف، شماره (۳) شهر کابل، و شماره (۷) نقشه پوشش زمین را نشان میدهد. جهت دستیابی به این نقشه ها با انجنیر فیض محمد عسکرزاده، آمر خدمات مشتریان، ریاست میتادیتا، شماره تلیفون: ۰۷۰۰۲۵۸۶۰۸ و یا آدرس پست برقی fiazm_2006@yahoo.com تماس حاصل نمائید.

اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان

تاریخچه مختصر اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی

قبل از ایجاد و تاسیس اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی (AGCHO) ارگانی جهت انجام امورسروی و نقشه برداری در افغانستان وجود نداشت. تمام نقشه ها به شکل کروکی با ماهیت نظامی و بدون در نظر داشت اساسات نقشه برداری جیودیزی در مدیریت خریطه در چوکات وزارت دفاع ملی تهیه و ترتیب میگردد. با گذشت زمان، به منظور انکشاف پروژه های عام المنفعه، بیشتر ضرورت به نقشه های با مقیاس بزرگ احساس گردید و مبتنی بر آن مکتب توپوگرافی به سویه بکلوریای مسلکی برای اولین بار در سال ۱۳۳۴ خورشیدی در کشور عرض وجود کرد؛ که با فراغت اولین دوره فارغ التحصیلان مکتب مذکور، اداره فعلی عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان تحت نام «موسسه کارتوگرافی» به تاریخ ۲۱ میزان سال ۱۳۳۷ خورشیدی بر حسب فیصله جلسه عالی شورای وزیران وقت در چوکات صدارت عظمی تاسیس گردیده و به فعالیت آغاز نمود.

با تاسیس موسسه کارتوگرافی، امور توپوگرافی ساحات کوچک و بزرگ توسط تخته، سه پایه و سایترول به پیش برده شده واز آن نقشه ها با مقیاس ۱/۱۰۰۰۰ الی ۱/۵۰۰۰۰۰ ترتیب میگردد. امور جیودیزی به خصوص لیول و ترانگولیشن به طور درست و اساسی بعد از ایجاد موسسه کارتوگرافی آغاز گردید.

سروی کدستر

سروی کدستر در سال ۱۳۴۲ خورشیدی به شکل پروژه ی انکشافی دولت با تاسیس مکتب مسلکی سروی کدستر در ولایت قندهار اساس گذاشته شد و با فراغت اولین دوره فارغ التحصیلان مکتب مذکور به سویه بکلوریا سروی کدستر تحت نام «ریاست سروی کدستر» در سال ۱۳۴۵ خورشیدی رسماً در چوکات وزارت مالیه تاسیس و شروع به کار نمود و مدتی هم تحت اثر وزارت داخله فعالیت مینمود.

از آنجائیکه رشته سروی کدستر یکی از بخش های علم نقشه برداری بوده و برای اینکه از نقاط شبکات جیودیزی جهت تهیه و ترتیب نقشه های دقیق کدستری به داخل یک سیستم واحد دقت و صحت لازمه استفاده بعمل آمده باشد، و همچنان از افزار مدرن کارتوگرافی و فوتوگرامتری استفاده گردیده باشد، ریاست سروی کدستر با موسسه کارتوگرافی در سال ۱۳۵۲ خورشیدی ملحق و به نام ریاست کارتوگرافی و کدستر مسمی گردید.

نام «ریاست کارتوگرافی و کدستر» در سال ۱۳۵۸ خورشیدی به «ریاست عمومی جیودیزی و کارتوگرافی» و متعاقباً در سال ۱۳۵۹ به شکل کاملتری به نام «اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی» تغییر کرد که در چوکات شورای وزیران وقت فعالیت می نمود. در آنوقت، ریاست «جیودیزی» در چوکات این اداره ایجاد و تاسیس گردید که شامل بخش های جیودیزی، فوتوگرامتری، کارتوگرافی و مطبعه بود. البته امور فوتوگرامتری و

اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان (<http://www.agcho.org>) ارگان دولتی (زیر اثر مستقیم رئیس جمهور) است که مسئولیت نقشه برداری و تمام فعالیت های مرتبط به آنرا در افغانستان به عهده دارد. محراق توجه آنها تولید، چاپ و نشر نقشه ها (مثل نقشه های فزیک، توپوگرافیک، سیاسی، موضوعی، ارضی، منابع طبیعی، جیودوتیک، و غیره) و تولید اطلس ملی است. این اداره در حال حاضر دارای ۱۸ دفتر ساحوی و یک دفتر مرکزی واقع پشتونستان وات، کابل است (یکمقدار تفصیل در مورد اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان در خبرنامه شماره ۱۳ «صفحه ۵-۶» واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان منتشره ماه حمل ۱۳۸۶ نیز به چاپ رسیده است).

تمام افغانها از فعالیت این اداره آگاهی ندارند، و بیشتر کارمندان بین المللی در افغانستان از فعالیت های تولیدی نقشه های دفتر خدمات مدیریت معلومات افغانستان (ایمز <http://www.aims.org.af> - AIMS) که دیگر سازمان ملل متحد بانی آن نیست، میدانند. چون اولین بار است که منبع نقشه های به چاپ رسیده در نسخه هشتم (۱۳۸۹) «الف تا یا» نشریه سالانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان، اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان است، از اینرو میخواهیم معلوماتی در مورد این اداره، مخصوصاً در مورد نقشه های تولیدی آن که بعضی ادارات غیر دولتی و موسسات خواستار دستیابی به آن از آن اداره باشند، حضور خواننده گان گرامی ارائه نمائیم.

نقشه های جدید زیرین که از اداره اگچو بدست آمده در «کتاب راهنمای الف تا یا» واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان به نظر رسیده اند:

- تقسیمات اداری افغانستان
- نقشه فزیک افغانستان
- نقشه پوشش زمین افغانستان
- نقشه توزیع نفوس افغانستان
- نقشه معادن افغانستان
- نقشه ارضی افغانستان
- شهر کابل
- شهر هرات
- شهر جلال آباد
- شهر قندهار
- شهر مزار شریف

طباعتی در سال ۱۳۴۵ فعال گردید که در سال ۱۳۵۲ سایر امور جیودیزی، فوتوگرامتری و کارتوگرافی به صورت اساسی با معیارهای بین المللی آغاز به کار نمود.

در سال ۱۳۵۲ مدیریت ریموت سنسنگ («Remote Sensing» یا استفاده از فوتوهای اقمار مصنوعی و سیستم معلومات جغرافیایی) در چوکات مدیریت عمومی فوتوگرامتری ریاست کارتوگرافی و کدستر همان وقت تاسیس گردید که از طرف ایالات متحده امریکا کمک میگردد؛ و بعداً نسبت به میان آمدن تحولات سیاسی بعد از سال ۱۳۵۷ این کمک ها متوقف شد. اما از آنجائیکه ارتباطات برنامه های ریموت سنسنگ از طریق UNDP/SCOD با ریاست عمومی کارتوگرافی و کدستر وقت ادامه داشت به اثر شناخت بین المللی و ضرورت برای فناوری مدرن، علم ریموت سنسنگ در سال ۱۳۶۷ خورشیدی در زمان پرواز مشترک کیهانی افغانستان و شوروی سابق مطرح شد و به نام انستیتوت علمی و تحقیقاتی خدمات کیهانی در چوکات اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی تاسیس گردید. با وجود آمدن سیستم اصلاحات اداری در کشور در تشکیلات اداره عمومی و جیودیزی و کارتوگرافی نیز یک سلسله تغییرات آمد که در نتیجه، انستیتوت علمی تحقیقاتی خدمات کیهانی ملغی و ریاست های جدیدی چون میتا دیتا و منابع بشری در تشکیل این اداره افزود گردید.

ساختار مختصر تشکیلاتی اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی ذیلأ ارائه گردیده است:

- رئیس عمومی
- معاونیت
- مشاوریت
- ریاست دفتر
- مدیریت تفتیش
- ریاست جیودیزی
- ریاست میتادیتا
- ریاست نقشه برداری و توپوگرافی
- ریاست نقشه برداری مقیاس بزرگ
- ریاست سروی کدستر
- ریاست پالیسی و پلان
- ریاست مالی و اداری
- ریاست منابع بشری

قانون و مقررات نقشه برداری در افغانستان

مقرره اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان در دلو ۱۳۶۱ در جریده رسمی شماره ۵۲۵ به چاپ رسید و در عقرب ۱۳۸۵ بر اساس فرمان شماره ۲۸ شورای وزیران تأیید مجدد گردید. بر اساس این مقرره، اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان یگانه مرجع جمعآوری و تألیف هرگونه نقشه برای هر منظور در سطح ملی، است؛ دیگر ادارات دولتی باید نقشه های مورد ضرورت خود را از این اداره بدست آورده و یا برای تهیه و تألیف آن

خبرنامه تحقیق افغانستان نشریه سه ماهه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان است که هدف آن آگاهی دهی از تحقیق های انجام شده در افغانستان است. بعضی از منابع تذکار یافته روی پایگاه انترنتی نیز موجود است، اما بیشتر کتابها و نشریه ها در کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان در دفتر این اداره واقع نش سرک دوم، کوچه گلروشی، شهر کابل دستیاب اند. کتابخانه به روی پژوهشگران از یکشنبه تا پنجشنبه، از ۹ صبح الی ۱۲ ظهر و از ۱ الی چهار بعد از ظهر باز است. موضوعات مندرج این خبرنامه توسط حسیب الدین جلالی گردآوری شده است. اگر در مورد کتابها و دیگر نشریات و یا منابعی که فکر میکنید شامل این خبرنامه شود، لطفاً با آدرس پست برقی newsletter@areu.org.af تماس حاصل نمائید.

در مورد واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان موسسه مستقل پژوهشی مستقر در شهر کابل است که هدف آن انجام و عرضه پژوهش با کیفیت مرتبط به پالیسی و طرز العمل، و فعالانه انتشار نتایج حاصله از آنها جهت آگاهی دهی، و تاثیر گذاری روی پالیسی ها و فعالیت های گوناگون؛ و تقویت فرهنگ پژوهش و مطالعه میباشد. این اداره سعی مینماید تا با دخیل ساختن پالیسی سازان، جامعه مدنی، محققین و دانش آموزان زمینه های استفاده از تحقیقات و کتابخانه این اداره را جهت تقویت ظرفیت پژوهشی آنان، و ایجاد فرصت ها برای بازتاب اندیشه ها، مناظره ها و مباحث علمی در کشور فراهم سازد.

واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان در سال ۱۳۸۱ خورشیدی توسط سازمان های امدادی که در این کشور فعالیت دارند تاسیس گردیده و اعضای هیئت مدیره آنرا نماینده گان مراجع تمويل کننده، سازمان ملل متحد، ادارات غیر دولتی و دیگر نهاد های که در امور مختلف در افغانستان مصروف فعالیت اند، تشکیل میدهد. این اداره، در حال حاضر، عمدتاً از جانب کشور های فنلند، ناروی، سویدن، سویس، و انگلستان تمويل مالی گردیده و موسساتی مثل انستیتوت جامعه باز افغانستان (FOSIA)، بنیاد آسیایی (TAF)، کمیسیون اروپا (EC)، کمشنری عالی ملل متحد برای پناهندگان (UNHCR)، صندوق وجهی ملل متحد برای کودکان (UNICEF)، صندوق انکشافی ملل متحد برای زنان (UNIFEM)، و بانک جهانی نیز بعضی از پروژه های مشخص این اداره را حمایت مالی می نمایند.

- جیولوژی (۶ عنوان شامل نقشه آلمانی جیولوژی افغانستان با مقیاس ۱:۵۰۰،۰۰۰ و نقشه های روسی جیولوژی افغانستان با مقیاس ۱:۱،۰۰۰،۰۰۰ و ۱:۵۰۰،۰۰۰)
- توپوگرافی (۵ عنوان)، شامل مجموعه ی نقشه های توپوگرافیکی روسی (با مقیاس ۱:۲۰۰،۰۰۰ با تفصیل روسی نیز دستیاب است)، و مهمتر اینکه، مجموعه ی جدید نقشه های چهار ضلعی اداره سروی جیولوژیکی ایالات متحده آمریکا با مقیاس ۱:۲۵۰،۰۰۰ برای تمام افغانستان نیز در این پایگاه قابل دسترس است.
- سروی جیوفیزیکال^۲ و ریموت سنسنگ^۳ (۳ عنوان)

^۲ مطالعه خواص فیزیکی زمین.

^۳ استفاده از فوتوهای اقمار مصنوعی و سیستم معلومات جغرافیایی

به این اداره تقاضا دهند. در افغانستان، نقشه ها به گونه ی مستقیم مرتبط با مسایل امنیت ملی پنداشته میشوند، از اینرو، دیگر دفاتر و ارگانها حق تألیف نقشه های ملی در این کشور را ندارند، هرچند قرار است در این زمینه یکمقدار تغییرات رونما گردد. از سال ۱۳۸۰ بدینسو، عرصه اقتصادی افغانستان با خصوصی سازی فعالیت های متعدد، در حال تغییر است؛ و نقشه برداری نیز یکی از این فعالیت ها بشمار میرود و اکنون یکتعداد شرکت های کوچک و ارگانهای موجود اند که مشغول کار در عرصه نقشه برداری هستند. دولت افغانستان ارگانی را جهت جمعآوری و تشریک معلومات ایجاد خواهد کرد که مسئول زیربنای معلومات فضایی کشور خواهد بود. اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی در سدد دریافت کمک مالی تمویل کننده گان برای تجدید و بهبود کار خودش است.

نقشه های قابل دسترس برای خریداری از اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان:

در صفحه بعدی مختصری از نقشه های که برای خرید از اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان به دسترس اند ارائه گردیده است (دفتر اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان مقابل وزارت مالیه و پهلوی وزارت معادن و صنایع، چهار راهی پشتونستان وات، شهر کابل واقع است). نقشه های عادی مورد ضرورت تانرا به آسانی از این اداره خریداری کرده میتوانید، هرچند ممکن برای دریافت نقشه های تفصیلی باید هدایت یکی از وزرا و یا یکی از ارگانهای دولتی را باخود داشته باشید.

برای دریافت نقشه ها با انجنیر فیض محمد عسکرزاده، آمر خدمات مشتریان، ریاست میتادیتا، شماره تیلفون: ۰۷۰۰۲۵۸۶۰۸ و یا آدرس پُست برقی fiazm_2006@yahoo.com تماس حاصل نمایند.

اداره سروی جیولوژیکی ایالات متحده آمریکا یا (USGS - United States Geological Survey): منبع بزرگ متمعم برای نقشه های جدید افغانستان

اداره سروی جیولوژیکی (زمین شناختی) ایالات متحده آمریکا از سال ۱۳۸۳ فعالیت های خود را در افغانستان از سر گرفت و نقشه های سودمند متعددی به چاپ رسانده است. تمام این نقشه ها روی پایگاه انترنتی <http://afghanistan.cr.usgs.gov/downloads.php> بطور رایگان دستیاب اند. بسته های قابل دسترس از این پایگاه انترنتی شامل اجزاء ذیل، که دارای حجم زیادی اند، میباشد:

- عکس های لندست^۱ (۱۸ عنوان)
- ارتفاع (۶ عنوان)

^۱ لندست (Landsat) نام مجموعه ای از ماهواره هاست. از لندست برای به دست آوردن نقشه های دقیقی از سطح زمین و مطالعه منابعی مانند مواد معدنی استفاده می شود. لندست می تواند تصاویری با نورمرئی، نور غیرمرئی و نور مادون قرمز تهیه کند. تصاویر به دست آمده از ماهواره های لندست می تواند نشان دهد که کجا گیاهان آفت زده یا در معرض نابودی قرار دارند.

شماره	عنوان نقشه	مقیاس	قیمت رنگه به افغانی	قیمت سیاه و سفید به افغانی	ملاحظات
۱	توپوگرافی	۱:۵,۰۰۰	۱۵۰	۷۵	۱۶۴۲ قطعه
۲	توپوگرافی	۱:۱۰۰,۰۰۰	۱۵۰	۷۵	۴۴۳ قطعه
۳	توپوگرافی	۱:۲۵۰,۰۰۰	۱۵۰	۷۵	۹۲ قطعه
۴	توپوگرافی	۱:۵۰۰,۰۰۰	۲۵۰	ندارد	۱۹ قطعه
۵	توپوگرافی	۱:۲۵,۰۰۰	۱۵۰	ندارد	۹ قطعه، شهر کابل
۶	توپوگرافی	۱:۱۰,۰۰۰	۱۵۰	ندارد	۲۷ قطعه، شهر کابل
۷	اتلس ملی افغانستان، دری		۳۰۰		
۸	اتلس ملی افغانستان، انگلیسی		۵۰۰		
۹	نقشه ۱/۱ میلیون معلوماتی سیاسی	۱/۱ میلیون	۱۰۰۰		چاپ پلاتر
۱۰	نقشه چهار پارچه	۱/۱ میلیون	۲۰۰		چاپ افسیت
۱۱	نقشه ۳۴ ولایت به شکل جداگانه	۲۵۰/۱	۱۵۴۸۰		۳۴ ولایت چاپ پلاتر
۱۲	نقشه ۳۴ ولایت به شکل جداگانه	مقیاس های مختلف	فی قطعه ۱۰۰۰		۳۴ ولایت، چاپ پلاتر با همسایه های آن
۱۳	نقشه جهان نما	۵۰/۱ میلیون	۳۰		چاپ افسیت
۱۴	نقشه فواصل کیلومتر به سایز ۱/۱ میلیون	۱/۱ میلیون	۱۰۰۰		چاپ پلاتر
۱۵	شیپ فایل افغانستان		۷۵۰۰ به ارگانهای دولتی و ۱۲۵۰۰ به دیگر ارگانها		به شکل سافت کاپی
۱۶	نقشه سیاحتی	۱/۲ شهر کابل	۱۰۰۰		چاپ پلاتر
۱۷	نقشه نواحی ۲۲ گانه شهر کابل		۱۰۰۰		چاپ پلاتر
۱۸	نیم کره شرقی جهان		۵		چاپ افسیت
۱۹	نیم کره غربی جهان		۵		چاپ افسیت

اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی افغان

رسم و رواجهای ازدواج:

ازدواج، اصل مهمی در زندگی اجتماعی افغانها به شمار رفته و نقش مهمی در فهم و درک چگونگی علل و عوامل تاثیر گذار در روند جنسیتی خانواده ها از دیدگاه اجتماعی ایفا مینماید. نشریه جدید واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان روند تصمیمگیری مرتبط به ازدواج و رسم و رواج های آنرا مورد بررسی قرار میدهد. این نشریه ارتباط میان خشونت و بعضی رسم و رواج های مشخص میان خانواده ها را ترسیم مینماید.

این پژوهش که در مناطق شهری و روستایی چهار ولایت (بامیان، هرات، کابل و ننگرهار) انجام یافته است مدعی است که نه تنها عوامل معمول مثل آموزش و پرورش، و فقر، بلکه عوامل مختلف و گوناگون دیگری نیز اند که تصمیمگیری و رسم و رواجهای مرتبط به ازدواج در افغانستان را متاثر میسازند.

انتصاب پست های عالیرتبه در ولایات:

با گذشت زمان، تقاضا برای برقراری نظام با ثبات و حکومتداری خوب در کشور بیشتر و جدی تر شد. جهت دانستن نحوه برقراری اینگونه نظام و بهبود حکومتداری خوب در افغانستان، لازم است تا در مورد چگونگی روند تغییر و تبدیل والیان از سمت هایشان و تاثیرگذاری های که به نحوی از انحا این پروسه را متاثر میسازند، دانست. این نشریه همین روند را به بررسی گرفته و راهکارهای را جهت بهبود این پروسه پیشنهاد میکند.

مشروعیت از دست رفته؟

به تعقیب نتایج مغشوش انتخابات ۱۳۸۸ افغانستان، جامعه جهانی اینکه اغتشاش تا چه حد مشروعیت حکومت مستقر را زیر سؤال خواهد برد، برد، نگرانی داشت. اما در حقیقت، حکومت افغانستان بعد از انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۸۸ افغانستان تا چه حد مشروعیت خودش را از دست داده است؟ آیا باور های مردم در مقابل دولت و پروسه انتخابات متزلزل شده است؟ این نشریه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان این سؤالها را مورد بررسی قرار میدهد. این پژوهش در سه ناحیه ولایت کابل، با مصاحبه های متعددی قبل و بعد از پروسه رای دهی، و همچنان بعد از رد ادامه دور دوم انتخابات انجام یافته است.

بسوی دموکراسی افغانی: ارزیابی برداشت های دموکراسی سازی در افغانستان

باوجود توجه همه روی انتخابات جنجالبرانگیز ۱۳۸۸ افغانستان، یک سؤال نا پرسیده باقی ماند: افغانها در مورد دموکراسی چی فکر میکنند؟ این سوال عمیقاً با آینده ی افغانستان مرتبط بوده و محور پژوهش این نشریه را تشکیل میدهد.

قرضه های کوچک:

پژوهش واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان روی قرضه های کوچک غیر رسمی در افغانستان و نظام اجتماعی روستایی در کشور، مشکلات و چالش های را که ارگانهای قرضه های کوچک برای ادامه حیات شان و مشتریان آنها به آن مواجه اند را مورد بحث قرار میدهد. این نشریه تغییراتی مثل ارائه پلان کاری با ثبات، بهبود شیوه نظارت و کنترل، تقلیل امکانات جعل و تذویر را که نظام قرضه دهی برای بهبود این نظام زیر کار دارد ارزیابی میکند. هرچند این قدم ها مهم اند، اما این نشریه تأکید میکند که این همه نباید روی تلاش های متمم جهت تضمین معیشت از تریق قرضه های کوچک سایه بیندازد.

احوال شخصیه اهل تشیع:

در ماه حوت ۱۳۸۸ خبر احوال شخصیه اهل تشیع در نشست رهبران گروه بیست در لندن رسید که تمویل کننده گان زیادی را در افغانستان شامل ساخت. قانون ۲۴۹ ماده یی احوال شخصیه اهل تشیع شامل وضع محدودیت ها روی حقوق زنان شعبه گردید و این موضوع بازتاب جدی در رسانه های بین المللی یافت که باعث جلب توجه جدی جامعه جهانی گردید. پژوهش واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان جهت دیگری از این ماجرا را مورد بررسی قرار داد: آغاز، آماده گی و تصویب قانون توسط شورای ملی. هدف این بود که این تجربه در مورد قانونسازی بعد از نشست بُن در افغانستان و فرهنگ سیاسی و ظرفیتی محیط آنرا، تا چه حد شرح داده میتواند.

احصاییه رسمی نفوس:

احصاییه رسمی نفوس سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ توسط اداره احصاییه مرکزی (CSO - Central Statistics Organization) به نشر رسید. این گزارش به تفکیک واحد های اداری، جنس (مرد و زن)، شهری و دهاتی هر ولایت تهیه گردیده است. نقل این گزارش در کتابخانه واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان نیز موجود است (نسخه کامپیوتری آن دستیاب نیست).

نفوس مسکون کشور به تفریق واحد های اداری، شهری، دهاتی و جنس سال ۱۳۸۹

ارقام به هزار

تمام ولایات^۴

شماره	ولایات	مجموع شهری و دهاتی			شهری			دهاتی		
		هر دو جنس	ذکور	اناث	هر دو جنس	ذکور	اناث	هر دو جنس	ذکور	اناث
	مجموع	۲۴۴۸۵,۶	۱۲۵۲۴,۷	۱۱۹۶۰,۹	۵۶۹۰,۳	۲۹۲۹,۹	۲۷۶۰,۴	۱۸۷۹۵,۳	۹۵۹۴,۸	۹۲۰۰,۵
۱	ارزگان	۳۲۲,۶	۱۶۶,۱	۱۵۶,۵	۹,۲	۴,۷	۴,۵	۳۱۳,۴	۱۶۱,۴	۱۵۲,۰
۲	بادغیس	۴۵۶,۴	۲۳۳,۳	۲۲۳,۱	۱۳,۲	۶,۸	۶,۴	۴۴۳,۲	۲۲۶,۵	۲۱۶,۷
۳	بامیان	۴۱۱,۷	۲۰۸,۷	۲۰۳,۰	۱۱,۶	۵,۸	۵,۸	۴۰۰,۱	۲۰۲,۹	۱۹۷,۲
۴	بدخشان	۸۷۴,۸	۴۴۵,۷	۴۲۹,۱	۳۳,۴	۱۷,۱	۱۶,۳	۸۴۱,۴	۴۲۸,۶	۴۱۲,۸
۵	بغلان	۸۳۳,۳	۴۲۷,۱	۴۰۶,۲	۱۶۴,۸	۸۳,۹	۸۰,۹	۶۶۸,۵	۳۴۳,۲	۳۲۵,۳
۶	بلخ	۱۱۹۴,۰	۶۱۰,۸	۵۸۳,۲	۴۲۴,۹	۲۱۸,۲	۲۰۶,۷	۷۶۹,۱	۳۹۲,۶	۳۷۶,۵
۷	پروان	۶۱۰,۳	۳۰۸,۷	۳۰۱,۶	۵۳,۰	۲۶,۸	۲۶,۲	۵۵۷,۳	۲۸۱,۹	۲۷۵,۴
۸	پکتیا	۵۰۷,۸	۲۵۹,۶	۲۴۸,۲	۲۲,۱	۱۱,۳	۱۰,۸	۴۸۵,۷	۲۴۸,۳	۲۳۷,۴
۹	پکتیکا	۴۰۰,۵	۲۰۵,۵	۱۹۵,۰	۲,۶	۱,۴	۱,۲	۳۹۷,۹	۲۰۴,۱	۱۹۳,۸
۱۰	پنجشیر	۱۴۱,۴	۷۲,۳	۶۹,۱	-	-	-	۱۴۱,۴	۷۲,۳	۶۹,۱
۱۱	تخار	۹۰۱,۹	۴۶۰,۰	۴۴۱,۹	۱۱۶,۰	۵۸,۹	۵۷,۱	۷۸۵,۹	۴۰۱,۱	۳۸۴,۸
۱۲	جوزجان	۴۹۴,۲	۲۵۱,۵	۲۴۲,۷	۱۰۳,۷	۵۲,۷	۵۱,۰	۳۹۰,۵	۱۹۸,۸	۱۹۱,۷
۱۳	خوست	۵۲۸,۹	۲۷۰,۸	۲۵۸,۱	۱۰,۵	۵,۴	۵,۱	۵۱۸,۴	۲۶۵,۴	۲۵۳,۰
۱۴	دایکندی	۴۳۴,۱	۲۱۷,۸	۲۰۶,۳	۳,۳	۱,۷	۱,۶	۴۲۰,۸	۲۱۶,۱	۲۰۴,۷
۱۵	زابل	۲۷۹,۸	۱۴۳,۵	۱۳۶,۳	۱۰,۹	۵,۶	۵,۳	۲۶۸,۹	۱۳۷,۹	۱۳۱,۰
۱۶	سر پل	۵۱۴,۱	۲۶۳,۲	۲۵۰,۹	۳۹,۰	۲۰,۱	۱۸,۹	۴۷۵,۱	۲۴۳,۱	۲۳۲,۰
۱۷	سمنگان	۳۵۶,۳	۱۸۲,۴	۱۷۳,۹	۲۶,۴	۱۳,۲	۱۳,۲	۳۲۹,۹	۱۶۹,۲	۱۶۰,۷
۱۸	غزنی	۱۱۳۰,۱	۵۷۷,۵	۵۵۲,۶	۵۳,۸	۲۷,۵	۲۶,۳	۱۰۷۶,۳	۵۵۰,۰	۵۲۶,۰
۱۹	غور	۶۳۵,۷	۳۲۴,۷	۳۱۱,۰	۶,۳	۳,۲	۳,۱	۶۲۹,۴	۳۲۱,۵	۳۰۷,۹

^۴ در نسخه اصلی، نام ولایات به ترتیب الفبا لست نشده اند، اما برای سهولت هر چه بیشتر خواننده گان محترم، اینک لست ولایات را به ترتیب الفبا از بالا به پائین ترتیب نموده ایم.

۳۹۴,۸	۴۱۱,۹	۸۰۶,۷	۵۳,۶	۵۵,۵	۱۰۹,۱	۴۴۸,۴	۴۶۷,۴	۹۱۵,۸	فاریاب	۲۰
۲۱۱,۰	۲۲۱,۹	۴۳۲,۹	۱۶,۱	۱۷,۳	۳۳,۴	۲۲۷,۱	۲۳۹,۲	۴۶۶,۳	فراه	۲۱
۳۰۳,۰	۳۱۷,۰	۶۲۰,۰	۱۴۸۱,۷	۱۵۸۹,۷	۳۰۷۱,۴	۱۷۸۴,۷	۱۹۰۶,۷	۳۶۹۱,۴	کابل	۲۲
۲۰۰,۶	۲۰۴,۲	۴۰۴,۸	۰,۶	۰,۸	۱,۴	۲۰۱,۲	۲۰۵,۰	۴۰۶,۲	کاپیسا	۲۳
۳۴۱,۷	۳۵۱,۸	۶۹۳,۵	۱۰۹,۱	۱۱۵,۳	۲۲۴,۴	۴۵۰,۸	۴۶۷,۱	۹۱۷,۹	کندهار	۲۴
۳۵۵,۹	۳۷۳,۳	۷۲۹,۲	۱۸۱,۶	۱۹۲,۶	۳۷۴,۲	۵۳۷,۵	۵۶۵,۹	۱۳۰۳,۴	کندهار	۲۵
۱۹۶,۵	۲۰۵,۸	۴۰۲,۳	۶,۰	۶,۴	۱۲,۴	۲۰۲,۵	۲۱۲,۲	۴۱۴,۷	کندهار	۲۶
۱۹۷,۹	۲۰۷,۸	۴۰۵,۷	۲,۲	۲,۴	۴,۶	۲۰۰,۱	۲۱۰,۲	۴۱۰,۳	لغمان	۲۷
۱۷۲,۹	۱۷۹,۱	۳۵۲,۰	۴,۴	۴,۵	۸,۹	۱۷۷,۳	۱۸۳,۶	۳۶۰,۹	لوگر	۲۸
۵۷۹,۲	۶۰۶,۰	۱۱۸۵,۲	۹۶,۴	۱۰۲,۳	۱۹۸,۷	۶۷۵,۶	۷۰۸,۳	۱۳۸۳,۹	ننگرهار	۲۹
۶۶,۸	۶۹,۵	۱۳۶,۳	-	-	-	۶۶,۸	۶۹,۵	۱۳۶,۳	نورستان	۳۰
۶۲,۲	۶۵,۲	۱۲۷,۴	۱۱,۶	۱۲,۱	۲۳,۷	۷۳,۸	۷۷,۳	۱۵۱,۱	نیمروز	۳۱
۲۶۷,۵	۲۷۸,۹	۵۴۶,۴	۱,۴	۱,۴	۲,۸	۲۶۸,۹	۲۸۰,۳	۵۴۹,۲	وردک	۳۲
۶۱۱,۹	۶۲۶,۷	۱۲۳۸,۶	۲۳۱,۹	۲۳۹,۶	۴۷۱,۵	۸۴۳,۸	۸۶۶,۳	۱۷۱۰,۱	هرات	۳۳
۳۹۰,۳	۴۱۰,۸	۸۰۱,۱	۲۳,۴	۲۵,۷	۴۹,۱	۴۱۳,۷	۴۳۶,۵	۸۵۰,۲	هلمند	۳۴

نشریات و منابع جدید

ضرورت به قسمت های کوچکتری جدا شده و در قسمت اخیر نیز پیام ای صحنی اساسی را خدمت تان تقدیم می داریم."

اکتویزم سیاسی / نویسنده محمد نبی هیکل. کابل: بنگاه انتشارات و مطبعه میوند، ۱۳۸۸، III، ل، ۲۵۴ ص.؛ ۲۱ س م.

"در ماه عقرب سال ۱۳۸۸ کتابی از چاپ بدر آمد که از نگاه ویژگیهایش با سایر کتابهایی که در سال ۱۳۸۸ بوسیله ی نویسنده گان افغان نوشته شده و در کابل به طبع رسیده است، قابل توجه میباشد.

کتاب زیر نام "اکتویزم سیاسی" بوسیله ی محمد نبی هیکل در ۲۵۴ صفحه نگاشته شده و در قطع و صحافت زیبا از سوی مطبعه ی میوند منتشر گردیده است. کتاب اکتویزم

سل یا توبرکلوز چیست؟ / نویسنده عبدالنواب کاوه سلجوقی؛ همکاران نویسنده احمد رسول مفلح و قدسیه رفیع زاده.

کابل: مرکز منبع معلومات افغانستان در پوهنتون کابل (ACKU)، ۱۳۸۸، III، ب، ۸۰ ص.؛ مصور رنگی؛ ۲۱ س م.

"این کتاب به سه بخش تقسیم شده است که بخش اول در باره مرض سل صحبت می کنیم. بخش دوم در مورد تداوی آن و در بخش سوم در باره طرق جلوگیری از مرض سل معلومات داده خواهد شد و همچنان معلوماتی در باره سل یا توبرکلوز گاوی، سرگذشت برخی از مبتلایان به مرض سل، خرفهائی خواهیم داشت. هر بخش بعد به فصل ها تقسیم شده و بعد هر فصل نظر به

وابسته و در فقر روز افزون و انباشته ای از بدهی های مکرر گرفتار کرده است. در این بررسی، معلوماتی گرد آوری شده است که نشان می دهد کدام سیستمهای دیگر می تواند به نحوی جایگزین و یا در کنار سیستم قبلی قرار گیرد که به زارعین کمک کند تا از چرخه فقر و بدهی که یکدیگر را تشدید می کنند بیرون آیند" (ص. ۶).

سالنامه احصائیوی افغانستان ۱۳۸۷. اداره مرکزی احصائیه، ۱۳۸۷. ۲۷۱ ص. (در دو جلد نشر گردیده دری/انگلیسی و پشتو/انگلیسی)

"در سالنامه احصائیوی سال ۱۳۸۷ طبق معمول ارقام و احصائیه کلیه رشته های سکتور اقتصادی و اجتماعی در بخش های مربوطه در مقایسه با سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۶ طی جداول، گراف ها و چارت ها ارائه شده است که کبگوری های خاص آن عبارت از دورنما، نفوس تعلیم تربیه، صحت، محیط زیست، محاسبات ملی، زراعت، صنعت، خدمات، شاخص مواد مصرفی، تجارت خارجی، شاخص های پولی، احصائیه ملی دولت و جریان کمک های خارجی می باشد.

جلد جدید این کتاب در کابل قابل دریافت است، جهت معلومات مزید به اداره مرکزی احصائیه و یا آدرس برقی: mail@csso.gov.af یا به نمبر تیلیفون ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۳۳۸ تماس حاصل نمایند. (قیمت یک جلد ۵۰۰ افغانی).

گفتار هایی در زمینه جامعه فرهنگ آزادی و تعلیم و تربیت / مؤلف عابدین بارز.

کابل: بنگاه انتشارات میوند، ۱۳۸۸. ل، xii، ۶۱۵ E ص.؛ ۲۱ س م.

نوت: "این کتاب بررسی و پژوهشهایی در مورد تعلیم و تربیت، جامعه و فرهنگ و آزادی است. ولی لازم است که قبل از هر چیزی شیوه و دیدگاهی که با آن موضوع ها مورد بررسی قرار گرفته، معرفی گردد. این روش و دیدگاه، یک شیوه صرفاً پژوهشی نیست، ولی گاهی هم برای نتیجه گیریهای پرورشی و زندگی بهتر در این کتاب از جاذبه ها و دل بستگی های علمی بهره گرفته شده است؛ مهمترین هدف این کتاب کمک به تلاش های کسانی است که در جهان امروز به دنبال بهی زیستی، همکاری، صلح و دوستی در جامعه حیات سر برند" (ص ۱).

آریانا دایرة المعارف: جلد دوم (ب-ت) / اکادمی علوم ریاست دایرة المعارف، ۱۳۸۷. (ص. ۱۰۳۸).

جلد دوم این کتاب که به لسان های دری و پشتو در سال ۱۳۸۷ از حرف (ب-ت) به چاپ رسیده است میتواند از اکادمی علوم، ریاست دایرة المعارف دریافت نماید.

تاریخ افغانستان: (جلد اول دوم و سوم مکمل) / مؤلف احمد علی کهزاد.

کابل: بنگاه انتشارات میوند، ۱۳۸۷. ۷۸۷ ص.؛ ۲۴ س م.

سیاسی که به زبان روان در ده فصل نگاشته شده سه رکن اساسی اکتویزم سیاسی یعنی فعالین سیاسی، اشکال فعالیت سیاسی و زمینه های فعالیت سیاسی را مورد بحث قرار میدهد. فصل اول به معرفی اکتویزم سیاسی میپردازد و دو فصل بعدی به عاملان و حاملان اکتویزم سیاسی و زمینه های آن را مورد بحث قرار میدهند. فصل های چهارم و پنجم به اهمیت مشارکت سیاسی و ساختارهای سیاسی میپردازند. سایر لازمه های اکتویزم مانند احزاب سیاسی، نقش ایدیولوژی در مبارزه ی سیاسی و گروههای فشار در فصلهای ششم تا نهم مورد بحث قرار داده میشوند. فصل نهم، کتاب زیر عنوان دموکراسی موضوعاتی مانند شرایط و پایه های دموکراسی و خطرات احتمالی ای را مورد بحث قرار میدهد که دموکراسی را تهدید مینمایند.

نگارنده ی این اثر در فصل اول کتاب، انواع اکتویزم سیاسی را مانند اکتویزم اجتماعی، اکتویزم مذهبی، اکتویزم قضایی و انترنیتی مورد گفتگو قرار داده و بر اسلام و اکتویزم نیز بحث قابل توجهی انجام داده است.

در فصل نهم نگارنده ی اثر دموکراسی را بحیث دو نوع حق: حق مشارکت سیاسی و حق خود ارادیت ملی مطرح نموده است.

اکتویزم سیاسی افغانی و مشخصه های آن و وضعیت فکری اکتویستان کنونی نیز در فصل سوم مورد بحث قرار داده شده اند. این اثر یگانه اثر از نوع خود در ادبیات سیاسی در کشور میباشد و مطالعه ی آن برای جوانان و روشنفکران در شرایط دموکراسی نو پا در افغانستان ضروری پنداشته میشود."

بررسی وضعیت ترویج زراعت در افغانستان و استراتیژی آینده/ توسط نیسان عدل پرور با همکاری شهره سلطانی، محمد موسوی و محسن گودرزی. کابل: وزارت زراعت، مالداری و آبیاری، ۲۰۰۹. ۱۱۸ ص. ۲۹ س م.

"این گزارش به بررسی نظام های ترویج موجود و گذشته در افغانستان و همچنین وضعیت موجود زارعین در کشور پرداخته است و پس از آن پیشنهاداتی برای الگوی نظام ترویج زراعت در سطح ملی ارائه شده است. در همین راستا، تعهدات استراتیژیک موجود و تعهدات آینده وزارت زراعت، آبیاری و دامداری وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در کنار یافته هایی که از منابع اصلی مرتبط با فعالیتهای ترویج زراعت حاصل شده اند، بررسی شده است" (ص. ۷).

ارزیابی سیستم قرضه های زراعتی در افغانستان / ناظر و هدایت کننده تحقیق محمد حسین عمادی؛ نویسنده گزارش مرشوک علی شاه؛ تیم تحقیق و ترجمه سید محمد موسوی و شهره سلطانی. کابل: وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، ۱۳۸۸، ۸۲ ص.؛ ۲۸ س م.

"در همین گزارش تشریح شده است که چگونه سیستم تامین مالی بر معیشت زراعتی، انتخاب محصول برای زرع، زمان برداشت محصول و انتخاب روشهای مارکتینگ تاثیر می گذارد. سیستم عنعنوی مالی که عمداً توسط سکتور غیر رسمی اداره می شود، مردم دهات را به زرع کوکنار

شماره مسلسل جریده	تاریخ	فرامین و قوانین
۹۶۶	۱۶ قوس ۱۳۸۷	قانون کار
۹۸۱	۳۱ ثور ۱۳۸۸	اعلانات ثبت اسناد و علایم تجارتي مربوط ماه ثور سال ۱۳۸۸
۹۹۲	۲۶ اسد ۱۳۸۸	تعدیل حذف و ایزاد در برخی از مواد قانون کارکنان خدمات ملکی مقرره ذاتی کارکنان خدمات ملکی مقرره تنظیم حقوق تقاعد کارکنان خدمات ملکی
۹۹۳	۲۷ اسد ۱۳۸۸	اعلانات ثبت اسناد و علایم تجارتي مربوط ماه اسد سال ۱۳۸۸
۹۹۴	۵ سنبله ۱۳۸۸	قانون پولیس
۹۹۷	۲۶ اسد ۱۳۸۸	اعلانات ثبت اسناد و علایم تجارتي مربوط ماه سنبله سال ۱۳۸۸
۹۹۹	۳۰ میزان ۱۳۸۸	اعلانات ثبت اسناد و علایم تجارتي
۱۰۰۳	۳۰ عقرب ۱۳۸۸	اعلانات ثبت اسناد و علایم تجارتي مربوط ماه عقرب سال ۱۳۸۸
۱۰۰۲	۲۰ عقرب ۱۳۸۸	قانون اتاق تجارت واحد افغانستان تعدیل ماده دهم قانون شرکتهای سهامی و محدود المسئولیت
۱۰۰۴	۲۱ قوس ۱۳۸۸	قانون صحت عامه
۱۰۰۹	۳۰ جدی ۱۳۸۸	اعلانات ثبت اسناد و علایم تجارتي

تفسیر نامهٔ واژه های اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر / نویسنده ملک ستیز؛ ویراستار محمد نعیم نظری.

کابل: شبکهٔ جامعهٔ مدنی و حقوق بشر، ۱۳۸۷. ۹۶ ص.؛ ۲۱ س م.

"این رساله، برای کسانی ترتیب شده که در ادارات دولتی، مؤسسات

"فایده ئیکه با نوشتن تاریخ افغانستان برای ما متصور است که تحکیم روح وحدت قومی و ملی ما در چوکات کشور ما است که آرزوی قلبی همهٔ ما را تشکیل میدهد و ما را برای مزید همکاری و بسط تعلیقات برادری با ملل آزاد جهان آماده میسازد. امید است سلسلهٔ دورهٔ تاریخ افغانستان که جلد اول آن حالا و بقیهٔ آن در آینده به تدریج از بنده و رفقا و همکاران محترم من نوشته و نشر خواهد شد در روشن ساختن صفحات تاریخ افغانستان مؤثر افتاده و از نقطهٔ نظر همکاری در زمینهٔ تحقیقات تاریخی و تهذیبی بشری مفید ثابت شود. احمد علی کزهاد" (ص.۴۰).

بیجاه شدگان، مهاجرین و پناهندگان : از دیدگاه حقوق بشر و حقوق بشر دوستانهٔ بین المللی / نویسنده ملک ستیز ؛ ویراستار محمد نعیم نظری. کابل : شبکهٔ جامعهٔ مدنی و حقوق بشر، ۱۳۸۶. ۵۲ ص.؛ مصور ؛ ۲۲ س م.

"محقق در امر پناهندگان و مؤلف اثر حاضر، آقای مکش ستیز، در حالی که خود پناهندهٔ غبار غربت و از رنج مهاجرین و بیجاشدگان سرزمین خود آگاه است، بر اساس باور و احساس انسانی و وطنی خویش، در جهت ترویج، تبیین و نشر حقوق پناهندگان تلاش نموده و اثر حاضر را تقدیم جامعه نموده است. کتاب حاضر از نخستین کتابهایی است که باهمت نویسنده در راستای معرفی حقوق پناهندگان، تألیف گردیده

است. آنچه که این کتاب را از دیگر کتابهای منتشره متمایز ساخته است در نگاه نخست پناهنده بودن نویسنده و در سوی دیگر مطالعات علمی، فعالیتها و تجارب عملی نگارنده در عرصهٔ حقوق پناهندگان بوده است" - صفحه ۲.

خشونت خانواده گی : عوامل و راهکار های مقابله با آن / نویسنده محمد دواود منیر... (و دیگران) ؛ ویراستار محمد نعیم وزیری.

کابل : شبکهٔ جامعهٔ مدنی و حقوق بشر، ۱۳۸۸. ج، ۹۲ ص.؛ ۲۴ س م.

"این کتاب، حاوی یک مقدمه و چهار فصل است. مقدمهٔ نسبتاً کوتاه این کتاب، نکاتی را در پیوند با سیر تاریخی خشونت، تعریف خشونت در اسناد حقوقی بین المللی و گونه های مختلف خشونت، احتوا میکند. در فصل اول کتاب، به خشونت خانواده گی پرداخته شده و به تاریخچهٔ آن نیم نگاهی انداخته شده است. در فصل دوم، انواع خشونت

خانواده گی در جغرافیای جامعهٔ افغانی، مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. فصل سوم، به بررسی علل چندگانهٔ بی اختصاص یافته که باعث بسیاری از خشونت‌های خانواده گی اند و هر عامل با در نظر داشت زمینهٔ تاریخی، اجتماعی و فرهنگی افغانستان بررسی شده است. در فصل پایانی، راهکار هایی به منظور پیشگیری از خشونت خانواده گی و پاسخگویی به آن در جامعهٔ افغانی پیشنهاد و سفارش شده است" - عقب صفحه ج. پارگراف دوم.

فیاض احمد سیار ... [ودیگران]؛ ادیتوران حمیدالله نورعباد، الف شاه خدران، بریالی حکیمی. کابل: مرکز ملی تحقیقات پالیسی، ۱۳۸۸. ج، ۹۰، ص. ۶؛ ۲۴ س م.

"در این اثر تحقیقی وضعیت فعلی زراعت افغانستان، علل عقبمانی و عوامل بازدارنده رشد زراعت افغانستان بر مبنی تحلیل کمی و کیفی مورد بحث و مطالعه قرار گرفته و با نتایج حاصله سعی به عمل آمده تا راه حلها برای رفع مشکل عقبمانی زراعت در کشور پیدا شود. در اخیر پیشنهادات لازمه به منظور تقویه و رشد سکتور زراعت در کشور برای دست اندرکاران و پالیسی سازان کشور ارائه گردیده است." - (ص. سرآغاز).

دلایل انکشاف بطی اقتصاد افغانستان / تحقیق کننده گان محمد رضا فرزام، نسرین ترین، شگوفه سرابی.

کابل: مرکز ملی تحقیقات پالیسی، ۱۳۸۸. ج، ۵۷، ۴، ص. ۲۴؛ ۲۴ س م.

"در این اثر تحقیقی استراتیژی های مختلفه انکشاف اقتصادی به طور عموم و استراتیژی انکشاف ملی افغانستان به طور خاص مورد بحث و مطالعه قرار گرفته و چالشها و موانع در برابر انکشاف بطی اقتصاد افغانستان مورد تحقیق و تحلیل قرار داده شده است. با نتیجه گیری از تحقیق انجام داده شده، محققین پیشنهادات لازمه را برای سرعت بخشیدن عملیه انکشاف اقتصادی کشور برای دست اندرکاران و پالیسی سازان کشور ارائه نموده است." - (ص. سرآغاز).

مجموعه مقالات / مرکز ملی تحقیقات پالیسی (همکار بنیاد کنراد ادانور) پوهنتون کابل. کابل: مرکز تحقیقات پالیسی پوهنتون کابل، ۱۳۸۸. ۲۸، ۳۷ ص.؛ ۲۶ س م.

"در این نوشته تحقیقی سعی به عمل میآید تا این مشکل همه جانبه مطرح بحث قرار گیرد و راه حل مشکل جستجو گردد. به این منظور اولاً نظام اقتصادی توضیح داده شده و ضرورت داشتن یک نظام اقتصادی برای یک کشور مورد مطالعه قرار میگردد. بعد از بحث مختصری در مورد دو نظام اقتصادی متضاد (اقتصاد بازار و اقتصاد پلان مرکزی) در باره انواع نظامهای اقتصاد بازار روشنی انداخته شده و ساحت تطبیق این نظامها در افغانستان مورد بحث قرار داده میشود. در اخیر نتیجه گیری صورت گرفته و پیشنهاد ارائه میگردد" - صفحه اول.

راهنمای نظارت از انتخابات / بنیاد انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان. [کابل]: بنیاد انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان، ۱۳۸۸.

۶۰ ص.؛ ۱۴ س م.

"مقصد از این راهنمای آموزشی، آگاهی دادن به ناظرین طویل المدت و کوتاه مدت بنیاد انتخابات آزاد و عادلانه افغانستان در مورد مسائل و امور عملی که جهت انجام موفقیت امیز پروسه نظارت ضروری اند.

راهنمای نظارت از انتخابات به منظور آموزش آموزگاران و ناظرین محلات رای دهی، هدایات و رهنمودهای موثری در راستای نظارت از پروسه انتخابات دارد و

شخصی و مؤسسات غیر دولتی، مشغول کار اند. دانش آموزانی که دلچسپی به قوانین و روابط شهروندان با دولت دارند، با خوانش این گزینه، می توانند اطلاعات مختصری در زمینه مسؤولیتها و حقوق شهروندان و دولت پیدا نمایند. آنچه در این اثر گرد آمده، در تبیین و توضیح مقولات حقوق بشر کافی نیست، ولی آغازیست بر مقوله شناسی فرهنگ حقوق بشر، که امیدواریم بتوانیم دامنه آن را در آینده ها گسترش دهیم" - صفحه ۷.

سالنامه ملی افغانستان (دری) "د افغانستان کلتی (پشتو) که اخیراً در ماه حوت ۱۳۸۸ به نشر رسید، در مقابل ۵۰۰ افغانی قابل دستیاب است. این سالنامه، نشریه وزارت اطلاعات و فرهنگ، در بر گیرنده سخنرانی ها و دیگر معلومات دولتی و مهمتر از همه، متون فرامین اصدار یافته رئیس جمهور بوده (صفحات ۳۳۵ - ۳۷۵) و به ترتیب تاریخ (از گذشته تا حال) تحریر یافته است.

معلومات دیگر: بیوگرافی ها، بیانیه های رئیس جمهور، پیامهای رئیس جمهور، اعلامیه های ریاست جمهوری، سفر های رئیس جمهور، مصاحبه و کنفرانسهای مطبوعاتی رئیس جمهور، فرامین و احکام رئیس جمهور، جلسات شورای وزیران، گزارشات ستره محکمه، وزارتخانه ها و ریاست های مستقل، سیمینار ها، اهم رویداد ها، پارلمان، واحدهای اداری، کروئولوژی اخبار مصور

علل و پیامدهای ناگوار اجتماعی بیکاری در افغانستان / سید نورالدین علوی... [ودیگران]؛ معاونین احمد عمر حامد... [ودیگران]؛ ادیتوران حمیدالله نورعباد... [ودیگران]. کابل: مرکز ملی تحقیقات پالیسی، ۱۳۸۸. ج، ۵۱، ۷ ص.؛ ۲۴ س م.

"بررسی "علل و پیامدهای ناگوار اجتماعی بیکاری در افغانستان" توسط دیپارتمنت علوم اجتماعی مرکز ملی تحقیقات پالیسی، با همکاری تیم تحقیقاتی استادان جوان پوهنځی علوم اجتماعی و شش تن از محصلین دارای سابقه کاری در مدت شش ماه (از اول مارچ ۲۰۰۹) به مرحله اجرا در آمد. هدف اساسی این تحقیق دستیابی به شناخت علمی در علل و پیامدهای ناگوار اجتماعی بیکاری در کشور بوده است. تیم تحقیقاتی، تلاش نموده است تا با رعایت معیار های علمی به پرسشهای اساسی در این تحقیق پاسخ بگویند و موضوع را با تکیه بر ابعاد کمی و کیفی آن مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند." - (ص. ب).

حاکمیت قانون در در افغانستان و راه های بهبود آن / محققین عبدالشیر مصلح، حمیرا حقل؛ معاونین غازی هاشمی ... [ودیگران]. کابل: مرکز ملی تحقیقات پالیسی، ۱۳۸۸. ج، ۱۰۹ ص.؛ ۲۴ س م.

"در این اثر تحقیقی عواملی که منجر به عدم حاکمیت قانون در کشور میگردد، مورد مطالعه قرار گرفته، راه حل ها برای رفع مشکل عدم تطبیق قانون در جامعه جستجو شده و پیشنهادات لازمه برای دست اندرکاران و پالیسی سازان کشور ارائه گردیده است." - (ص. سرآغاز).

انکشاف و تقویت سکتور زراعت و اثرات آن بر اقتصاد فغانستان / محققین

برداری افغانستان با دو کمپنی قرارداد گردید :

۱. قسمت جنوب افغانستان با کمپنی فیر چایلد امریکا .
۲. قسمت شمال با کمپنی تکنواکسپورت شوروی وقت .

به این اساس بین سال های ۱۳۳۹ (۱۹۶۰) الی ۱۳۴۴ (۱۹۶۵) نقشه های توپوگرافی افغانستان به مقیاس ۱/۱۰۰ هزار و ۱/۲۵۰ هزار و ۱/۵۰ هزار تهیه گردید که در آغاز کار دیتم ارتفاعی در افغانستان از بحیره بالتیک و دیتم افقی از نقطه هرات نارد که به اساس رصدات استرانومی تثبیت شده بود آغاز گردید . که الیپسوهید آن هایفرت انتر نشنل و پروجکشن آن UTM بود .

سروی کدستر درسال ۱۳۴۵ (۱۹۶۶) درچوکات وزارت مالیه حکومت وقت تاسیس وبه سروی اساسی و عاجل آغاز بکار نمودند البته مطلب سروی اراضی زراعتی به خاطر مالیه دهی به دولت مطبوع آن و قت بود درسال ۱۳۵۲ (۱۹۷۳) سروی کدستر به موسسه کارتوگرافی یکجا و بنام ریاست کارتوگرافی و کدستر مسمی و هردومشترکاً یعنی کدستر بخاطر استفاده از فوتو های هوائی و مواد جیودیزی مستفید شده و کارتوگرافی هم در بعضی جاها از نقشه های کدستری مستفید شوند و توپوگرافی های مقیاس بزرگ تکرار نشود بدین ملحوظ باهم یکجا شدند درسال ۱۳۵۸ (۱۹۷۹) نام ریاست کارتوگرافی و کدستر بنام ریاست عمومی جیودیزی و کارتوگرافی مسمی گردید البته بخاطر اینکه انجام امور جیودیزی و بعد نقشه کشی برویت مواد مذکور صورت میگیرد .

همزمان با تبدیل نام آن ریاست جیودیزی درچوکات این اداره تاسیس شد که شامل بخش های جیودیزی فوتوگرامتری کارتوگرافی ومطبعه بود در این زمان طیاره N-۳۰ که در آن آشیانه کمره عکاسی هوائی در آن جاه سازی شده بود و از طرف وزارت دفاع وقت افغانستان بود ، عندالضرورت در اختیار فوتوگرافهای اداره عمومی و کشافان استخدام شده از وزارت دفاع به جیودیزی و کارتوگرافی امور عکس برداری هوائی نیز باصول اساسی شروع گردید .

امور فوتوگرامتری و طباعتی درسالهای ۱۳۴۵ (۱۹۶۶) فعال گردید در سال ۱۳۵۲ (۱۹۷۳) سایر امور جیودیزی فوتوگرامتری و کارتوگرافی بصورت اساسی به ستندرد بین المللی آغاز بکار نمود .

دیتم جدید بنام تپه قلعه احمد خان تثبیت گردید که ضلع اساس آن لته بند ، تپه قلعه احمد خان بود کوردینات آن به اساس جیودیزی کیهانی و استرانومی تعیین گردید و الپسوهید جدید آسترالیایی ۱۹۶۶ بکاررفت و پروجکشن نقشه ها به اساس UTM بکار گرفته شد . که به اساس آن نقشه های مقیاسات ۱/۲۵ هزار ۱/۱۰ هزار ننگرها کابل را به ستندرد بین المللی تهیه نمایند از تاسیس موسسه کارتوگرافی و کدستر الی هذا امور نقشه برداری هوائی ۵۵٪ امور جیودیزی (ترانگلوشن ، لیول ، استرانومی و مساحت اضلاع اساس) ۳۰٪ و سروی کدستر ۳۰٪ اجراءات صورت گرفته است

درسال ۱۳۵۲ (۱۹۷۳) مدیریت ریموت سن سنگ در چوکات مدیریت عمومی فوتوگرامتری ریاست کارتوگرافی و کدستر وقت تاسیس گردید در آن وقت ایالات متحده امریکا فوتو های مقیاسات ۱/۱ میلیون رنگه وسیاه وسفید لند

سندی است که آموزگاران و ناظرین در جریان پروگرامهای آموزش مطالعه و دریافت خواهند نمود.

بدین منظور جهت موثریت بهتر و عملی نمودن درست پروسه نظارت، پیشنهاد میگردد، مسول آموزش یک کاپی از آن دستورالعمل را معاً سایر هدایت و مواد آموزشی که از جانب بنیاد تهیه میگردد در اختیار داشته از آن استفاده عظمی نموده و معلومات دقیق و مفید را برای ناظرین ارائه بدارند تا نتایج بطور مطلوب بدست آید" - (ص۵).

گزارش چهارم حقوق اقتصادی و اجتماعی در افغانستان : قوس ۱۳۸۸ خورشیدی / کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان.

کابل : کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، ۱۳۸۸. ب، ۸۰ ص. : مصور رنگه ؛ ۲۸ س م.

"این گزارش وضعیت حقوق اقتصادی و اجتماعی را در افغانستان در سال ۱۳۸۷ هجری خورشیدی ارزیابی می کند. در این گزارش، انجام تعهدات ملی و بین المللی حکومت افغانستان در زمینه حقوق اقتصادی و اجتماعی را نظر به میزان برخورداري مردم افغانستان از حقوق بررسی می کنیم. اگر چه این گزارش تلاش دارد تا تصویر کاملی از وضعیت حقوق اقتصادی و اجتماعی در افغانستان ارائه دهد، اما تمرکز آن بر حقوق اقتصادی و اجتماعی گروه های آسیب پذیر مثل عودت کننده گان، بیجا شده گان داخلی، مهاجرین، اطفال، زنان و اشخاص دارای معلولیت است.

سالنامه احصائیوی تجارت / اداره مرکزی احصائیه. مشخصات نشر کابل : اداره مرکزی احصائیه. ج ؛ ۲۲ X ۳۵ س م.

اداره مرکزی احصائیه به سلسله نشرات خویش نشریه ربع اول و ربع دوم سال ۱۳۸۸ احصائیه تجارت را به لسان های دری انگلیسی به دست نشر سپرده است نشریه هذا ارقام تجارت به تفکیک جنس و مملکت را ارائه مینماید. همچنان درین نشریه، واردات تجارتي نقده انعکاس یافته و واردات از مدرک امداد بلا عوض و قروض شامل آنها نمیباشد.

تاریخچه موسسه کارتوگرافی و کارکرد های آن

موسسه کارتوگرافی در افغانستان در ۲۱ میزان ۱۳۳۷ (۱۹۵۸) به سطح ریاست مستقل مربوط صادرات وقت تاسیس گردید قبل از آن تاریخ مساحت زمین اراضی زراعتی افغانستان توسط مساحین ذریعه زنجیر مساحت میگردد ومقدار جریبی زمین زراعتی ومالک آن معلوم میگردد امور نقشه های توپوگرافی ذریعه افسران خریطه چی (نقشه کشی) به اصول های بسیار ساده خطوه کروکی بسیط تهیه میگردد

با تاسیس موسسه کارتوگرافی امور توپوگرافی ساحات کوچک توپوگرافی مقیاس بزرگ توسط تخته وسه پایه و سایطرول به پیش برده میشد و آن از مقیاس ۱/۱۰ هزار الی ۱/۵۰ هزار امور جیودیزی بخصوص لیول وترانگلوشن به طور اساسی آغاز گردید اما امور فوتوگرامتری ومطبعه موسسه کارتوگرافی در آن وقت فعال نبود مصادف به همین تاریخ تاسیس موسسه کارتوگرافی به پیشنهاد وزیر معادن وقت تهیه نقشه های توگرافی سراسر افغانستان درکابینه حکومت وقت بحث گردید وباساس آن نقشه

سروی کدستر این بخش خیلی عمده لیک نسبت مسایل امنیتی سروی معطل قرار داده شده است وسایل و سامان آلات سروی کدستر را ترانزیت های کهنه تیودولیت ها چاین و غیره مینا شد که در این بخش ایجاب مینماید تا GPS های مورد ضرورت و وسایل کمپیوتری پلاتر ها سکینر ها و سافت ویر ها مورد نیاز تهیه گردد و نیز به ترینگ پرسونل این بخش ضرورت احساس می گردد سروی کدستر در ۱۵ ولایت کشور نماینده گی داشته ک کارمندان آن از تکنالوژی جدید کاملاً به دور هستند . چون سیستم مالیه دهی زمین داران و مالکان جایداد و مکان نصف بودجه دولت را تشکیل میدهد لذا با تاسف کمبودات در این رشته خیلی زیاد می باشد

پلان های ستراتیژیک این اداره

تاسیس نقاط کنترولی در سراسر کشور و همچنان تاسیس نقاط گروایمتری در کشور

در بخش فوتوگرامتری دسترسی به تکنالوژی دیجیتالی امور فوتوگرامتری و طیاره که مخصوص عکس برداری هوایی باشد اما امور عکس برداری هوایی باید همزمان بعد از تاسیس بقاوت کنترولی باید صورت گیرد

در بخش توپوگرافی تجدید نقشه های توپوگرافی ۱۰۰/۱ و ۲۵۰/۱ و ۵۰/۱ هزار تمام کشور که ۵۰ سال قبل تهیه گردیده است توپوگرافی مقیاسات ۵۰/۱ و ۲۵۰/۱ و ۱۰۰/۱ هزار مطابق برنامه های پروژه های اقتصادی کشور مثلاً پروژه بند و نهر کوچک و آمو و دریای کنر مرغاب کشک و دریای پنجشیر هکذا جهت استخراج نفت شمال و شهرسازی تنظیم شده است

در بخش ریموت سنسنگ و GIS در صورت دستیابی سافت ویر های مورد ضرورت و نیز داشتن فوتو های اقمار مصنوعی مقیاس بزرگتر و جدید تر در تجدید نقشه های توپوگرافی از این تکنالوژی کار گرفته میشود تهیه نقشه های امور جیالوژی هایدرولوژی و جنگلات و محیط زیست از برنامه ها ستراتیژیک این بخش میباشد

بر حسب فیصله کابینه افغانستان باید یک مرکز آخذه فوتو های اقمار مصنوعی در افغانستان درچوکات اداره عمومی جیودیزی و کارتوگرافی تا سیس گردد

همچنان ورکشاپ NSDI از ۱۷-۱۹ جولای ۲۰۰۶ به همکاری USGS امریکا در افغانستان دایر گردید امید برای تاسیس ASDI در افغانستان را داد قرار است یک مرکز جمع آوری اطلاعات جغرافیایی در افغانستان در چوکات یکی از ادارات زیربط تاسیس گردد

در بخش سروی کدستر چون نسبت مسایل امنیتی مسله سروی اراضی زراعتی افغانستان معطل قرار دارد اما ایجاب می نماید که متعاقب ۷۰٪ اراضی دیگر افغانستان نیز باید سروی گردد وملکیت های شخصی و دولتی را سروی نماید که این کار نیاز به تربیه کدرهای فنی و وسایل دیجیتالی و GPS و کمپیوتر ها ، پلاتر ها و سکینر ها را دارد باکمال آن وبا استفاده از عکس های هوایی و اقمار مصنوعی نقشه های مقیاس ۴/۱ تمام اراضی زراعتی تکمیل شود زیرا این بخش جهت جمع آوری مالیه دهی که از ۳۰ سال بدینسو معطل قرار داده شده مجدداً آغاز شود برای نیل به اهداف فوق الذکر تمام بخش هاشکل عمده نداشتن دونر DONERS است زیرا برای یک پروژه عاجل نقشه برداری بودجه وعدم وسایل نقشه برداری اجرای

سات (۱) بانگتیف ها وپازیتیف ها با یک تعداد سامان و آلات ادیتف کلر و یو ، زوم ترانسفر سکوپ وغیره به ریموت سن سنگ افغانستان اهدا نمود . اجرات استفاده از فوتو های لند سیت (۱) کلر کمپوزیت چون تکنالوژی جدید در افغانستان بود شکل آموزشی راداشت که نسبت مسایل سیاسی و تحولات نوع کمونستی درافغانستان این برنامه متوقف گردید درارتباطات برنامه ریموت سن سنگ از طریق UNDP-SCOP با ریاست عمومی کارتوگرافی و کدستر وقت ادامه داشت باثر شناخت بین المللی و تکنالوژی عصری و مدرن آن در سال ۱۳۶۷ (۱۹۸۸) درزمان پرواز مشترک کیهانی افغانستان و اتحاد شوروی سابق مطرح شد ناچار رژیم به تاسیس تکنالوژی ریموت سن سنگ موافقت کرد . وینام انستیتوت علمی و تحقیقاتی خدمات کیهانی در چوکات تشکیل اداره عمومی جیودیزی وکارتوگرافی وقت درسال ۱۳۶۷ (۱۹۸۸) تاسیس گردید که دارای تشکیلات معاونیت علمی دیپادتمنت های منابع طبعی ، تیمتیک ، پرسوس مواد تصویری مدیریت جمع آوری مواد واجراهیه را دربرداشت . فوتوهای مقیاسات ۵۰۰/۱ هزار رنگه و سیاه و سفید اقمار مصنوعی ۱۹۹۰ از طرف اتحاد شوروی به این انستیتوت داده شد همچنان یکنعداد کارمندان این بخش برای ترینگ به کشور تاجکستان فرستاده شدند درسال ۱۹۸۹ بنابر تقاضای وزارت زراعت وقت موسسه FAO به همکاری انستیتوت ریموت سن سنگ نقشه های لند کور بعد از جنگ را تهیه و فوتو های رنگه بمقیاس های ۲۵۰/۱ و ۱۰۰/۱ هزار ریگه رایه جانب انستیتوت ریموت سن سنگ اهدا نمودند که فوتو های مذکور ازسال ۱۹۹۱ بوده و دراداره کارتوگرافی از آنکار گرفته شد

طی جنگ های داخلی کدر های تکنالوژی ریموت سن سنگ متواری شده و این پروسه تضعیف گردید ولی در دوران حکومت موقت انستیتوت دو باره احیاء گردیده جامعه اروپا کمپیوتر ها پلاتر و سافت ویر ARCVIEW GIS را ۳٫۲ به اداره درسال ۲۰۰۲ اهدا نمودسیستم GIS در سال ۲۰۰۲ در چوکات این اداره تاسیس و جاگزین سیستم کهنه انالوگ گردید یک تعداد کدر ها جهت ترینگ GIS به کشور های هندوستان ، اندونیزیا و جاپان اعزام شدند

افغانستان در سال ۲۰۰۶ عضویت پروژه گلوبل مپنگ را حاصل نمود که همکاری های کشور جاپان از طریق جایکا مشهود است .

کمبودات و ضرورت مندی ها در بخش جیودیزی سامان آلات کهنه و نو وجود ندارد و اکنون در سال ۱۳۵۸ (۲۰۰۶) یک مقدار بودجه از طرف دولت جهت خریداری GPS, TOTAL STATION و لیول های جدید تهیه دیده شده است که باید پرسونل اداره در این ارتباط ترینگ شوند.

در بخش فوتوگرامتری و ریموت سن سنگ طیاره عکس برداری همراه با کمره دیجیتالی ، کمپیوتر های دارای ظرفیت بلند گرافیکی وپروگرام ERDAS ضرورت دارد تا جاگزین سامان آلات انالوگ شوند و هم چنان ضرورت برای ترینگ کارمندان این بخش نیز احساس میگردد .

در بخش کارتوگرافی وGIS باید گفت که مشکل عمده سامان و آلات طباعتی کهنه بوده و حتی اگر کدام پایه آن به سامان آلات اضافی ضرورت پیدا کند آن در بازار قابل دسترس نیست زیرا فبریکات این وسایل درجهان تعویض شده است لذا ایجاب می کند تا بخش GIS در این اداره تقویت گردیده و سافت ویر ها جدید از جمله ARC GIS با سکینر و پلاترها ی A۰ ، تهیه گردد همچنان ترینگ برای پرسونل ضروری میباشد. در بخش

هرات نارد و هرات سود میباشد. در سمت شمال برای پیش برد امور این پروژه تریورس تاسیس گردیده که از بدخشان الی هرات بوده و برای چک آن ۲۵ نقطه کنترولی استرانونومی تاسیس گردیده است .

در سمت جنوب با تاسیس ۱۲ نقطه کنترولی استرانونومی (مستر شوران) که در آن پنجاه ضلع متقاطع به اصول (تریلاتریشن) که در آن اضلاع مثلث اندازه گیری شده است.

شبکه ارتفاعی از بحیره بالتیک بوده که در سیستم انتقال آن به هرات نارد روسها از شش بنچمارک سرحدی شوروی بصورت شش لین آورده شده و بعداً ارتفاع وسطی آن بحیث ارتفاع هرات نارد قبول شده است . و همین ارتفاع بعداً به یک نقطه ارتفاعی در منطقه چمن که از بحر هند آورده شده وصل گردیده که تفاوت (یک متر) را نشان می دهد.

در بخش گراویمتری به تعداد ۱۷ نقطه گراویمتری درجه اول استکشاف و انشا گردیده که از جمله ۹ نقطه آن توسط هیلیکوپتر رصدات صورت گرفته و درجه دقت آن در حدود (0,02mg) ملی گال بوده و دیتیم آن در (دیره دون) کشور هندوستان میباشد . که بعداً دیتیم شبکه گراویمتری افغانستان نقطه میدان هوایی کابل تثبیت گردیده که با نقطه گراویمتری دیره دون هند عیار گردیده است.

آنها صد می سازد

نقشه های ۱/۵۰۰ هزار افغانستان شامل ۱۹ شیت بزبان دری.

نقشه های ۱/۲۵۰ هزار افغانستان شاملی ۹۲ شیت بزبان انگلیسی.

نقشه های ۱/۱۰۰ هزار افغانستان شامل ۴۴۲ شیت بزبان انگلیسی.

نقشه های ۱/۵۰ هزار افغانستان شامل ۱۶۱۴ شیت بزبان انگلیسی و دری .

عکس برداری روسیه به مساحت ۱۵۴۹۲۰ کیلو متر مربع به مقیاس ۱/۵۰ و ۱/۱۰۰ هزار و مقیاس های کوچک دیگر صورت گرفته است. عکس برداری توسط امریکائی ها به مساحت ۴۹۷۳۰۵ کیلو متر در سال ۱۹۵۷ و ۱۹۵۸ صورت گرفته است .

در افغانستان دو شبکه ترانگلوشن از طرف اداره عمومی جیو دیزی و کارتوگرافی کار گردیده است :

۱- از سال ۱۳۳۷ الی ۱۳۵۲ .

۲- از سال ۱۳۵۲ الی امروز .

در شبکه اول از ۱۳۳۷ که کار آن شروع گردیده بود شبکه ترانگلوشن بالای شاه راه های حلقوی افغانستان الی بنادر افغانستان به شکل چهار ضلعی و پولیگون با طول اضلاع متوسط ۲۰ کیلو متر و از ۱۰ الی ۳۰ کیلو متر کار گردیده (جز یک قسمت کوچک که در فاریاب کار نگردیده است)

سیستم کوردینات در این پروژه (شبکه) الیپسوهید (هایفرت انترنیشنل ۱۹۲۹) که دیتیم آن در نقطه هرات نارد که کوردینات آن به اساس رصدات استرانونومی تعیین میباشد و پروجکشن (ارتسام) آن UTM میباشد .

نوت : قابل یاد آوری است که از این شبکه در تولیدات نقشه کار گرفته نشده است .

بعد از سال ۱۳۵۲ بعد به شکل مثلث های واحد که تمام افغانستان را (۶۰ نقطه) میپوشاند و طول اضلاع آن ز ۲۰ الی ۶۰ کیلو متر بوده

سیستم کوردینات در این شبکه الیپسوهید استرالیائی ۱۹۶۶ بوده و پروجکشن آن UTM بوده و دیتیم آن نقطه تپه قلعه احمد خان در شهر کابل بوده رصدات آن به (جیودیزی کیهانی داپلر و استرانونومی) میباشد به این رصدات انحراف شاقول که عبارت از تفاوت کشش بین مرکز هندسی و مرکز کشش جاذبه زمین میباشد (محاسبه گردیده . این دیتیم با رصد خانه الجزایر نیز وصل میباشد همچنان ضلع اساس آن با ضلع اساس هلسنکی کشور فنلند عیار میباشد.

نوت : از این شبکه در تولید نقشه های ۱/۲۵ هزار کابل الی ننگرهار ، شهر قندهار ، کابل الی پروان استفاده بعمل آمده و همچنین از همین شبکه در ساختن نقشه های ۱/۱۰ و ۱/۵ هزار کابل ، مزارشریف استفاده بعمل آمده است. نقشه برداری که توسط روسها در سمت شمال افغانستان صورت گرفته ابتدا به مقیاس ۱/۱۰۰ هزار بعداً به مقیاس ۱/۵۰ و ۱/۲۵۰ هزار ترتیب گردیده است. سمت جنوب توسط امریکائی ها اولاً به مقیاس ۱/۵۰ هزار و بعداً به مقیاس های ۱/۱۰۰ و ۱/۲۵۰ هزار ترتیب گردیده است که این نقشه برداری ها ب اساس فوتوگرافی هوایی به مقیاس های ۱/۳۰ و ۱/۶۰ هزار میباشد. دیتیم هردو شبکه هرات نارد بوده و ضلع اساس آن